

פחד דוד

פרשת מטות

כ"ד תמוז תשע"ו

829

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 19:02 | 19:18 | 19:10 | 19:19

מוצאי שבת 20:17 | 20:20 | 20:21 | 20:19

רבינו תם 20:54 | 20:52 | 20:55 | 20:53

ראש חודש יום שישי

המולד: ביום רביעי בשעה 1 בצהריים, 12 דקות ו- 2 חלקים

הילולא דצדיקיא

כד - רבי יהושע ברדוגו

כה - רבי אריה לייב בעל 'שאגת אריה'

כו - רבי אהרון ברכיה ממודינא

מח"ס 'מעבר יבוק'

כז - רבי אלעזר אבוחצירא

כח - רבי יוסף שלום אלישיב

כט - רבינו שלמה יצחקי

א - אהרן הכהן בן עמרם

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

משכיל לדוד

לימוד אהבת חינוס ממושה

הראשון שידמה לו שחברו אינו מתנהג עימו כראוי, מוכרח הוא שלא ידון אותו לכף זכות, ומכאן ועד לשנאה תהומית כלפי החבר, הגם שאין בה שום ממשות - הדרך קצרה.

כמו כן נראה להסביר את הענין על פי דבריו של בלעם הרשע לישראל (במדבר כד, ה) "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל". שכאשר בלעם נוכח לראות שפתחי אוהליהם של ישראל אינם מכוונים זה כנגד זה, מיד הסיק שכאן טמון סודם של העם הנבחר, שהצניעות היא נר לרגליו. וטבע העולם הוא שבזמן שאדם יודע על הנעשה בבית חבירו, מיד מתקנא הוא ועינו צרה בשל חבירו, למרות שיתכן שלו עצמו יש נכסים מרובים ותנאי חיים משופרים יותר. אך מכיון שנוהג העולם לראות את הדשא של השכן כירוק ויפה יותר, על כן די בהתבוננות קצרה על הנעשה אצל השכן בכדי לגרום לקנאה המובילה בסופו של דבר לשנאת חינוס, היות ולמעשה אין כל מקום לאותה שנאה.

במדרש נאמר (ספרי בהעלותך יא) "הלכה עשו שונא ליעקב". ויש להבין מה המקור לשנאה זו, הרי יעקב לא הרע לעשו מעולם אלא אדרבה, יעקב שהוא עמוד התורה מגלם ומייצג את מה שנאמר עליה (משלי ג, יז) "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום", אם כן מוכרח לומר ששנאת עשו ליעקב היא ממש התגלמות של שנאת חינוס כפשוטה, מבלי שיהא לאותה שנאה הסבר מתקבל על הדעת.

ומכיון שעשו בחר לעצמו דרך של שנאה, על כן אף הקב"ה שונאו מדה כנגד מדה, כפי שנאמר (מלאכי א, ב-ג) "ואוהב את יעקב ואת עשו שנאתי". ולא מצינו שהתורה נוקטת בלשון כה חריפה של שנאה אף כלפי הרשעים ביותר, וזאת משום שהקב"ה אינו מתיימש מאף אדם, ומקווה שיבוא יום והוא ישוב בתשובה. אך עשו שכל חייו מתהלך עם שנאה תהומית לעם ישראל ולתורתו ולכל דבר שריח קדושה נודף הימנו, לפיכך הכריז הקב"ה שהוא שונאו, ללמדך עד כמה נתעבת ובזויה היא שנאת חינוס אצל הקב"ה שחוחתו שלום.

ואת הדרך לאהבת חינוס ללא סייג וגבולות, למדים אנו ממנהיגים ומושעים של ישראל שהקריב את טובתו האישית על פני טובת כלל הציבור, ולמרות שעז היה רצונו וחשקו של משה להמשיך לחיות, אף על פי כן התאמץ לגייס את העם למלחמה נגד המדיינים כדי שיזכו להיכנס לארץ במהרה ללא שום עיכובים מיותרים.

כמו כן נראה להוסיף שמשו ידע שאם הוא יכנס לארץ, הקב"ה לא יחריב את בית המקדש, היות ודי בתפילה אחת של משה להעמיד את המקדש על מכונו לעולם ועד. וידע משה שאם הקב"ה לא ישליך את כעסו על עצים ואבנים, הרי שסופו לכלות את זעמו על בני ישראל החוטאים ולהמיתם במגיפה, והיות ומשה רבנו חס על עם ישראל וייקר את חייהם, הוא העדיף לצאת למלחמה נגד מדין ללא שהיות, ולמות מיד לאחר מכן על סף הכניסה לארץ ישראל. וכל זאת כאמור, נבע מאהבתו חסרת הפרשות והסייגים של משה רבנו לעמו צאן מרעיתו.

"וידבר ה' אל משה לאמר. צרור את המדיינים והכיתם אותם". (במדבר כה, טז-יז)

הקב"ה מצווה למשה לקום ולהילחם כנגד המדיינים, משום שהתנכלו לבני ישראל על דבר בעל פעור ועל דבר כזבי בת צור - בתו של נשיא מדין. משה רבנו שומע לדבר ה' ומבקש מן העם להתגייס ולאזור חיל, על מנת למלאות אחר ציווי ה'. והנה בני ישראל אינם ממחרים לשמוע לקול משה, ומנסים להתחמק מהשליחות שהוטלה עליהם, על כן משה היה צריך להכריח אותם להתגייס למלחמה בכוח ושלא מרצונם הטוב.

בנוסף מובא בתורה שהקב"ה אומר למשה שלאחר המלחמה עם המדיינים, לפני הכניסה לארץ הוא ימות וייאסף אל עמיו, ולא יזכה להיכנס לארץ המובטחת. והנה משה רבנו בידעו שלאחר מלחמת מדין נגזר עליו מיתה, יכול היה לדחות את הקץ בזה שלא היה גורם לעם ישראל להתאסף לקראת היציאה למלחמה בכוח, אלא היה אומר לה' שעמו מסרב לצאת למלחמה, ובזה היה פוטר עצמו וזוכה לחיות עוד מעט על פני האדמה, שהרי ידוע שאין דבר שאדם חפץ וחושק בו כמו החיים.

ולהבדיל, זוכר אני כיצד מלך מרוקו היה חולה במחלה קשה, ופיזר את כל הונו לטובי הרופאים שבעולם, ובלבד שיביאו מזור למחלתו ויזכה לחיות עוד שנים נוספות, אך לא צלחה בידו. ואף משה בידעו שלולא המלחמה עם העם המדייני, עם ישראל יתעכב במדבר ולא יכנס לארץ, יכול היה להישאר בשלו ולא להפעיל את כוחו על העם על מנת שיסכים לצאת למלחמה, ובכך היה זוכה לעוד תקופת מה של חיים.

אך משה בצדקותו ידע שכל יום שעם ישראל מצוי במדבר, הוא נתון בניסיונות קשים אשר ביכולתם להוריד את העם מהדרגה הרוחנית שבה הם נתונים, עד שחלילה לא יזכו יותר לרשת את הארץ. ומשה רבנו שטובת הכלל עמדה לנגד עיניו, עזב לגמרי את שיקוליו הפרטיים והתמסר כל כולו לטובת העם ובלבד שיישארו ברום מעלתם ויזכו לרשת את ארץ הקודש, אשר יש בה השגחה מיוחדת המשמרת את הרוח היהודית ומעניקה לה חיות. ומשה רבנו במעשהו הנאצל, העניק לנו מסר לדורות מה היא אהבת חינוס, שיש לזנוח את הטובה האישית ולהעמיד את טובת הזולת בראש הסולם, ורק בכך יזכה האדם להרבות אהבת חינוס בעולם.

כידוע בית המקדש נחרב על כך שהיתה בקרב העם שנאת חינוס (יומא ט, ב), ונתקשיתי מאוד מה פירוש הדבר שנאת חינוס, הלא המושג אהבת חינוס מוכר וידוע, ופירושו שאדם אוהב את חבירו ומעניק לו טובה הגם שלא תצמח לו מכך שום תועלת מעשית. ומנגד קשה לי מאוד לתפוס ולהבין מה המקום לשנאת חינוס, ולכאורה נראה שהנוקט בשיטה זו, מוגבל הוא בשכלו ובכישוריו, שהרי מה התועלת לשנאה לריק.

ולאחר מחשבה נראה שהנמנע מללכת בדרך של אהבת חינוס, סופו להגיע לידי שנאה לריק, שאם אדם לא נותן את ליבו ומחשבתו לאהוב את חבירו ולהיטיב עמו, אזי ברגע

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הצלה כפולה משמים

בשנות נעוריי למדתי בישיבה קדושה תחת השגחתו של מורי ורבי הגאון רבי גרשון ליכמן זצ"ל. ברבות השנים ישיבה זו נקלעה לקשיים כלכליים, החובות שהצטברו נעשו קשים מנשוא, והישיבה עמדה בפני סכנת סגירה.

כיון שכך, באו אלי ראשי הישיבה וביניהם הרה"ג רבי אליהו שניאור שליט"א, בבקשה לעזרה וסיוע כספי למוסד הקדוש, ואמרו לי: "עשה זאת למען כבוד ה', וקח את הישיבה תחת חסותך".

בקשה זו גרמה לי למבוכה רבה וללחץ גדול, שכן מדין הכרת הטוב לישיבה הקדושה בה גדלתי ובה התחנכתי חפצתי מאד לעזור בכיסוי חובותיה, אולם מנגד - לי עצמי ישנם מוסדות תורה רבים אשר עול כלכלתם נתון על צווארי, וכיצד אם כן אוכל לסייע גם למוסד אחר במתת כספי כה רב תוך שהדבר עלול לסכן את מוסדותיי, שכן מדובר בסכומים גדולים מאד?

אולם הרבנים שבאו בשם הישיבה הקדושה לא ויתרו, והתחננו שאעזור להם אפילו במשהו, על כן תרמתי להם סכום כלשהו, אך לא היה בו כדי להוציא את הישיבה מחובותיה, וגם איסוף כספים שערכתי בליאון לטובת הישיבה לא הגיע אפילו לאחוז אחד מהסכום שהישיבה נזקקה לו.

לבסוף החלטתי ליטול על עצמי את עול חובות הישיבה, ואמרת לי רבנים אשר היו

אצלי שאני מקבל על עצמי לדאוג בעבורם לסכום הכסף העצום שלו הם זקוקים.

רבני הישיבה שמחו מאד והקלה גדולה נראתה על פניהם, וגם אני שמחתי, כיון שידעתי שמורי ורבי הרה"ג רבי גרשון ליכמן זצ"ל בודאי שמח בעולם העליון בהחלטה שקיבלתי.

כשפנית לחשוב מנין אשיג את סכום הכסף, הבנתי שהקב"ה מעמיד אותי בניסיון גדול של אמונה וביטחון, ועל כן חיזקתי את ביטחוני בקב"ה שהוא כל יכול ואני רק כלי בידו, מעין צינור להובלת השפע למוסד הקדוש הנצרך לכך.

לאחר מכן נודע לי כי בנין הישיבה עלה בלהבות, ועל כן, נוסף לעניין חובותיה העצומים של הישיבה, התווסף הצורך לדאוג במהירות לשיפוץ הבנין באופן יסודי, שכן בחורי הישיבה שנותרו ללא מחסה התפזרו באופן זמני ללמוד במוסדות אחרים עד לשיפוץ הישיבה.

מובן שקיבלתי על עצמי לדאוג גם לזאת, והשלכתי יחי על הקב"ה שיזמין לי את המזומנים הנדרשים לכך.

זמן קצר לאחר מכן צלצל הטלפון בביתי ועל הקו היה יהודי אשר סיפר לי כי הוא מצוי בסכנה גדולה ועל כן הוא מעוניין בברכה. ברכתי אותו שיזכה לברכה ולהצלחה והיהודי הוסיף ואמר: "רבי, אם בתוך מספר שעות ייגמר העניין לטובה אתרום לרב סכום כסף גדול מאד לצדקה".

התאפקתי לא לשאול את היהודי באיזה סכום מדובר, והוא המשיך מעצמו ונקב בסכום שייתן, אשר תאם באופן מדויק לסכום שלו נזקקה הישיבה הקדושה שנסרפה.

ישתבח שמו לעד, לאחר מספר שעות צלצל שוב היהודי וסיפר שהוא יצא בשלום מן הסכנה, והוא כבר שולח את הסכום שעליו התחייב לצדקה.

מיד כאשר הגיע אליי סכום הכסף - העברתי אותו במלואו לרבני הישיבה ושמחתי מאד על שזכיתי להיות השליח להחזיק ולשקם את ישיבת נעוריי מצרתה.

ולמדתי מכך מוסר השכל עצום שהנה בשעה שהשלכתי את כל יחי על הקב"ה ובטחתי בו באופן גמור שיעזור לי לדאוג לישיבה המצויה במצוקה - מיד גלגל הקב"ה את הדברים כך שהיהודי צלצל אליי, ודרכו נשלחה התרומה לישיבה.

מעניין לציין שיהודי זה סיפר לי שכתוצאה מאותה צדקה הוא ניצל מסכנה נוספת, שכאשר שב לביתו ביחד עם אשתו בטיסה מפלורידה, לפני הנחיתה הודיע לפתע הטייס לכל הנוסעים שיחגרו מיד את חגורות הבטיחות שכן המטוס נכנס לתוך עננים כבדים והסכנה גדולה, כיוון שלא ניתן לבצע נחיתה באופן שכוה.

הנוסעים כולם נתקפו בפחד גדול, אולם אותו יהודי אמר לאשתו ברוגע שאין להם כלל ממה לפחד כיון שמצויה בידם זכותה הגדולה של מצות הצדקה, וזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א תגן בעזרת ה' עליהם ועל הנוסעים כולם.

ואכן כך היה, ברכים ורעמים סבבו את המטוס אך לא גרמו לו כל רעה, וכך הצליח הטייס לבצע נחיתה רכה ומוצלחת בשדה התעופה...

כל זאת בכדי ללמדנו על גודל מעלת מצות הצדקה אשר בכוחה להציל ממוות לחיים.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"דברי ירמיהו". (ירמיה א)

הקשר לשבת: בהפטרה מסופר על נבואת הפורענות שהתנבא ירמיה על חורבן ירושלים, והיא הפטרה ראשונה לשלשת הפטרות שמפטירין בשלשת השבתות שלפני תשעה באב.

תולה ארץ על בלימה

נצור לשונך

רפואת השתיקה

השתיקה יפה לחכמים, קל וחומר לטיפשים. סיג לחכמה שתיקה סמא דכלא שתיקה [רפואת הכל - שתיקה]. והזהר בלשונך לשמרו כאישון בת עין, כי "פי כסיל מחיתה לו ושפתיו מוקש נפשו". וכתוב: "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו".

ואם תשב בחבורה, טוב שיאמרו לך: דברי מה אתה שותק כל כך? ממה שתהיה מדבר ויהיו דברך להם למשא ויאמרו לך: שתוק.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

בניגוד לשתי הסעודות, שאין מכנים אותם בסדר מספרי, הרי שהסעודה האחרונה מכונה בשם 'סעודה שלישית'.

והטעם לכך הוא מפני שבסעודה זו האדם מראה שקיים את כל השלש סעודות בשבת. כי בראשונה ובשניה הוא אכל מפני הרעב שהציק לו, ויש לו הנאה מסעודות אלו. אך בסעודה השלישית האדם מגלה שעיקר אכילתו לשם שמים, שהרי בשעה זו כבר איננו רעב, ולכן נקראת סעודה זו בשם 'סעודה שלישית'.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

קנאת פינחס הכהן

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי". (במדבר כה, יא)

מצינו בדברי התורה הקדושה שהקב"ה העניק לפינחס שכר בעבור קנאתו לדבר ה', כנאמר "הנני נותן לו את בריתי שלום והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם", וזאת משום שקינא לה' אלוקיו וכיפר על בני ישראל.

העולה מאלו הדברים, שמידת קנאותו של פינחס היא זו שהובילה אותו לקום ולעשות מעשה, ולמרות שבמעשה זה היה צד של סכנת חיים, פינחס לא חס על חייו, אלא כל מגמתו היתה לקנא את שם ה' ולהסיר את החרפה מעל עם ישראל. ואכן קנאתו של פינחס היתה במקומה, ולמדים זאת מכך שברגע שהכה את זמרי ואת כזבי במכת רומח, מיד פסקה המגיפה, ולא זו בלבד אלא שהקב"ה העניק ברכת שלום וברכת כהונה גדולה - לו ולכל זרעו אחריו.

והנה דברים אלו המובאים לעיל עומדים בסתירה גמורה לנוכח מה שאמרו חז"ל (תנחומא בחוקתי ה) שמשום שפינחס הכהן לא אבה ללכת אצל יפתח הנשיא ולהתיר לו את נדרו שנדר, נסתלקה ממנו רוח הקודש על גאוותו שאמר - אני הוא כהן גדול ואין זה מכבודי ללכת אצל יפתח שהינו נשיא, ואם ברצון יפתח להתיר את נדרו ולשחרר את בתו מכבלי בדידותה, עליו לבוא לפני בכבודו ובעצמו. ודברים אלו דורשים הסבר, הרי פינחס היה קנאי גדול לה', כפי שמצינו שקם מתוך העדה במסירות נפש עצומה והרג את הבעל ארמית ואת הארמית במכה אחת, ובכך הציל את עם ישראל מכליון, ופלא הוא איך בענין זה לא חס על בת ישראל ובחר להשאירה עזובה ובודדה כל ימי חייה, רק משום שאביה לא רצה לבוא לפניו להתיר לו את נדרו.

ואמנם יפתח נענש על גאוותו זו שלא רצה לבוא ולהתבטל לפני כהן גדול והחזיק בנשיאותו, אך מצינו שגם פינחס נענש עבור זאת, וגם אם לא רצה להתבטל בפני הנשיא, מכל מקום היה לו ללכת אצל יפתח מתוך רחמים על ילדה זו שכל חייה נהרסו בשל נדרו של אביה ולאחר מכן בשל גאוותו.

והנראה לבאר שאף כאן קינא פינחס לה' אלוקיו, שכאשר שמע על הנדר שנדר יפתח, מיד הכיר בו שנדר זה היה בבחינת ביזיון לקב"ה ועלבון לתורה, שאם היה יוצא חמור מביתו וכי יעלה על הדעת שהיה מקריב חמור לבורא יתברך. אם כן פינחס קינא את כבוד ה', ובזה שלא הלך אצל יפתח, הוא רצה לעורר את יפתח על כך שהנדר שנדר להקריב את הדבר הראשון שיתגלה לפניו בשונו משדה המערכה, היה בגדר ביזיון לה' יתברך, כי מנין יודע מהו הדבר אשר עתיד להתגלות לפניו בראשונה.

אם כן פינחס בקנאתו את קינאת ה', ציפה שיפתח יבוא לפניו, ישפיל את גאוותו ויחפש לבטל את נדרו, ועל ידי זה יביא תיקון לביזיון כבוד ה' שנגרם בשל נדרו. וכאשר יפתח עמד בגאוותו ולא הסכים בשום אופן ללכת אצל הכהן שיתיר לו את נדרו, פינחס החמיר עימו, וגם הוא לא אבה ללכת אצלו, מכיון שקינאת ה' היא זו שהובילה אותו, על מנת שאחרים ישמעו וייראו לבל ישובו לנדור נדר שכזה שהינו כנגד דעת תורה וביזיון קדושת ה'.

וודאי הוא שפינחס התכוון לשם שמים ולכן השכינה שנסתלקה ממנו באותו זמן, לא הסתלקה ממנו לצמיתות, אלא שבה אליו ברבות הימים - וזאת לדעת האומרים שפינחס הינו אליהו. והנה מצינו שאלהיו הנביא רץ לפני אחאב כאשר הרג את נביאי הבעל (מ"א יח, מו), ומשמע מכך שאלהיו היה ענו ומבטל עצמו למרות גדלותו, אם כן לא ניתן לתלות את סירובו לבוא לפני יפתח במידת הגאווה, שאילו היה גאה לא היה מתבטל ורץ לפני אחאב המלך. והסיבה שעמד בעקשנותו שיפתח הוא זה שיבוא אליו, היתה מתוך קנאתו לכבוד שמים ועל מנת שהעולם יידע שנדר שכזה הוא בגדר עוון שיש להתחרט ולכפר עליו. אך עם כל זאת, הקב"ה העניש את פינחס בזה שסילק את רוח הקודש ממנו לפרק זמן, כיון שהיה לו לרחם על בת יפתח.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

נקמה כפולה

"נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמך". (במדבר לא, ב)

ולהלן הוא אומר "וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין". הקדוש ברוך הוא אמר נקמת בני ישראל ומשה אמר נקמת ה'?

אמר ליה הקדוש ברוך הוא: דין שלכם מתבקש שגרמו לי להזיק אתכם.

אמר משה: רבון העולמים! אם היינו עובדי אליילים או כופרים במצות - לא היו רודפין אחרינו ולא שונאין אותנו, ועכשיו אינן רודפין אחרינו אלא בשביל תורה ומצות שנתת לנו. הנקמה שלך. וזהו "לתת נקמת ה' במדין".

(י"לקוט שמעוני")

מתנה כפולה

"ומקנה רב היה לבני ראובן". (במדבר לב, א)

ילמדנו רבינו: כמה מתנות טובות נבראו בעולם?

כך שנו רבותינו: שלש מתנות ברא הקדוש ברוך הוא בעולם; חכמה וגבורה ועושר. זכה אדם לאחת מהן - נטל חמדת כל העולם. אימתי? בזמן שבאות מאת הקדוש ברוך הוא, ובאות בכח התורה, אבל גבורתו ועושרו של אדם אינן כלום, שכן אמר שלמה "שבת יוראה תחת השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם וגם לא לנבונים עושר וגו' כי עת ופגע יקרה את כולם" (קהלת ט, יא).

וכן אמר ירמיה "כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו" (ירמיה ט, כב). ומתנות אלו כיון שלא באות מן הקדוש ברוך הוא - סופן להפסק ממנו.

(מדרש תנחומא)

ברכה כפולה

"ומקנה רב היה לבני ראובן". (במדבר לב, א)

זה שאמר הכתוב (קהלת י) "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו". לב חכם לימינו - זה משה, ולב כסיל לשמאלו - אלו בני ראובן ובני גד, שעשו את העיקר טפל ואת הטפל עיקר, שחיבבו את ממונם יותר מן הנפשות.

שהן אומרים למשה "גדרות צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו". אמר להם משה: אינה כלום. אלא עשו את העיקר עיקר, תחלה "בנו לכם ערים לטפכם" ואחר כך "וגדרות לצאנכם".

וזהו "לב חכם לימינו" - זה משה, "ולב כסיל לשמאלו" - אלו בני ראובן ובני גד. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם חיבתם את מקניכם יותר מן הנפשות, חייכם אין בו ברכה.

(במדבר רבה)

פלגי מים

הגמרא במסכת בבא מציעא (פה:) מספרת על רבי חייא שעשה שלא תשתכח תורה מישראל, ולימד את ילדי ישראל תורה. לצורך זה זרע פשתן וגידל אותו עד שנעשה ראוי לעשות ממנו חוטים. אז קצר את היבול, השרה את הפשתן במים, יבשו והפריד את הסיבים. אחרי כן שזר מהם חוטים, ומן החוטים קלע רשתות ציידים.

בעזרת הרשתות שהיו בידו, יצא לצוד צבאים, הביאם לביתו, שחטם וחילק את הבשר לעניים. את עורות הצבאים השאיר בידו ועיבד אותם לקלפים ועליהם כתב חמישה חומשי תורה.

כאשר היו החומשים כתובים, עבר רבי חייא בערים אשר לא היו בהם מלמדי תינוקות, ולימד את ילדי ישראל חמישה חומשי תורה וששה סדרי משנה.

כאשר ראה רבי יהודה הנשיא את כל אשר עשה רבי חייא, הכריז ואמר: "כמה גדולים מעשי חייא!".

נשאלת השאלה: אם רצונו של רבי חייא ללמד את ילדי ישראל תורה, היה עליו לקנות קלף מן השוק לעבדו לשמה ולכתוב עליו חמישה חומשי תורה. מדוע טרח כל כך והקדיש זמן כה רב להכנות המרובות, שלכאורה, מיותרות הן?

ברם, משום שרצה רבי חייא להגדיל את כח קדושת המגילות, שיהיה בכוחן לפעול בלב הילדים בשפע רב, התחיל להקדיש את פעולותיו לשם קדושה, זמן רב לפני השעה ההכרחית

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

את כל הלומד בספר הזה. ולכן אין זה מן הראוי לקרוא בספרים שחיברו וכתבו אנשים שאינם מהוגנים - וקל וחומר מושחתים או כופרים - אפילו אין כתוב בהם שום דבר רע, מכל מקום אפשר להנזק מהם מאד.

ומסופר על כמה וכמה גדולי תורה שכאשר היו שוכרים דירה היו נוהגים להתעניין מקודם מי היה דר בבית הזה בעבר, האם היה שומר מצוות וטהרת המשפחה כדת וכדין.

סיפר הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל: מעשה שהיה בימי נעורי כאשר למדתי בישיבת לומז'ה והיה שם בעיר בית חולים ישן נושן מלפני כמה דורות, עד שגם זקני המקום לא ידעו מתי נבנה בית חולים זה. כמה פעמים אירע שחולים אשר שהו תקופה ממושכת בבית החולים, חלו במחלות נוספות שלא היו קשורות למחלה אשר בגינה אושפזו בבית החולים. ותהום כל העיר על תופעה זו, וגם הרופאים לא מצאו שום הסבר לפשר הדבר.

כאשר חזרה התופעה ונשנתה הביאו למקום כמה פרופסורים ידועי שם מוורשא והם שהו משך זמן מה בעיר כדי לחקור ולבדוק את הדבר. בסופו של דבר באו הפרופסורים למסקנה שמאחר שבנין בית החולים הוא ישן מאד, נבלעו במשך השנים חיידקים נושאי כמה וכמה מחלות מדבקות בקירות הבית. וזהו מקור המחלות שחלו בהן החולים כעת. מיד הרסו את כל הבנין והוציאו את כל עציו ואבניו ועפרו מחוץ לעיר ושרפום עד שלא נשאר זכר מכל הבנין.

ומעתה, אם במחלות הגוף אנו רואים שהחיידקים נשארים ונכנסים בתוך כתלי הבית, ויצאו והזיקו אחרי עשרות או מאות שנים - ק"ו במחלות הרוחניות. חיידקי הטומאה של מחלות הנפש החוטאת ודאי שבכוחם להרעיל את האויר בטומאה ובזוהמא גדולה לאין ערוך.

מצד הדין, דהיינו שעת העיבוד. וכבר כאשר זרע את זרעי הפשתן אמר בלבו שזריעה זו נעשית לשם מצות תלמוד תורה עם ילדי ישראל. וכן כל פעולה ופעולה שהיתה קשורה בהכנה ליעוד הגדול שהועיד לעצמו - ללמוד תורה עם תינוקות של בית רבן, נעשתה מתוך כוונה טהורה קדושה לשם מצות תלמוד תורה.

בענין זה אמר הג"ר אליהו לאפיאן זצ"ל בשם הגר"א זצ"ל, שאם יבנו בית כנסת בחומרי בנין שכולם נעשו מתחילת יצירתם לשם קדושת בית כנסת, ואף כל מלאכת הבניה תיעשה מתוך כוונה טהורה זו. כל התפילות אשר יתפללו בני אדם בתוך אותו בית כנסת, תהיינה בודאי בכוונה גמורה.

הגר"א לאפיאן סיפר בענין זה מעשה שהיה ברוח שנכנסה באדם אחד, שכאשר רצו לבדוק אם אכן זהו גילגול נשמה או סתם רוח טומאה, הניחו על ראש האדם שבו היתה הרוח ספר הזוהר. שכך היה מקובל לבדוק את הדבר; והיה אם תזעק הרוח בהתקרב אליה ספר קדוש, היה זה סימן כי זהו גילגול נשמה.

והנה כאשר הניחו את ספר הזוהר על ראש האדם ההוא, לא נזדעזעה הרוח כלל וכלל. הלכו והביאו ספר זוהר מדפוס אחר, ומיד זעקה ורעשה הרוח. כאשר שאלוה, מדוע לא הפחיד אותה הספר הראשון, הרי גם זה היה ספר הזוהר? השיבה: "אכן היה זה אותו הספר, אך הראשון הודפס ע"י מחללי שבת, ואילו השני הודפס ע"י אנשים יראים".

אמר על כך רבי אליהו זצ"ל: הרי לנו שני ספרים זהים בתוכנם ובצורתם, אלא שהאחד הוכן בקדושה, ואילו לשני חסרה ההכנה הזאת. לכאורה נדמה שאין כל הבדל ביניהם, עד שבא המעשה הזה ומלמד אותנו.

וכך היה רבי חיים מואלאז'ין אומר, שהלומד מתוך ספר שכתבו אדם שאינו הגון אפשר שלא יצליח בלימודו משום כך. וזהו טעם ההלכה שספר תורה שכתבו מין ישרף. לא רק שאין בו קדושה אלא הוא מטמא

אחד מיהודי מרוקו, היה חייב סכום כסף גדול לממשלה. לאחר הודעות חוזרות ונשנות מצד הממשלה שעליו להסדיר את החוב תיכף ומיד, התקבלה החלטה להחרים את ביתו.

הדבר היה אמור להתבצע ביום שישי, וכבר יום קודם, ביום חמישי, הדליק אותו יהודי נרות לעילוי נשמת כ"ק הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, והתפלל להשם יתברך מעומק לבו, שבזכות הצדיק ימצא קונה לביתו באותו יום, כך שלמחרת היום הממשלה לא תוכל להחרים לו את הבית.

ואמנם, זכותו של רבי חיים פינטו זיע"א עמדה לימינו. שעה קלה לאחר מכן, הגיע לביתו קונה רציני שרכש ממנו את ביתו בכסף מלא. כך, שבהגיע יום השישי לא התאפשר לממשלה להחרים את ביתו, כיון שהבית כבר לא היה ברשותו.

אילו היתה הממשלה מחרימה את הבית, היא היתה מוכרת אותו במכירה פומבית במחיר זול, אך הוא הצליח להקדים - בזכות הצדיק זיע"א - וקיבל עבור ביתו מחיר גבוה. בכסף שקיבל שילם את כל חובותיו, כשבכיסו נותר סכום מכובד מאד.